

Saksdokumenter:

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds møte 09.–12.09. 2004 (*vedlagt*)

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 29.11. 2004 (*vedlagt*)

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg (*vedlagt*)

Protokoller

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 09.–12.09. 2004

Forslag til vedtak

Protokollen godkjennes.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 29.11. 2004

Forslag til vedtak

Protokollen tas til etterretning.

3. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 21.01. 2005

Forslag til vedtak

Protokollen tas til etterretning.

Protokoll

Mellomkirkelig råd (MKR)

09.-12. september 2004

Bossey Ecumenical Institute, Genève

Til stede:

Ingrid Vad Nilsen (leder), Benedicte Aschjem (KR-representant), Helen Bjørnøy (Dnks representant i KEKs sentralkomiteé), Ellen Martha Blaasvær (vararepresentant Agder), Aslak Bråtveit (vararepresentant Stavanger), Ernst Baasland, Trond Gran, Arne Grønningsæter, Randi Moskvil Letmolie, Erlend Rogne, Ola Smeplass, Magne Solgaard (vararepresentant Borg), Hanna Sødal og Sissel Vartdal

Fra sekretariatet:

Olav Fykse Tveit, Vebjørn Horsfjord og Anne-Grete Larsen

Forfall:

Helge Aarseth (nestleder), Marita Sørheim, Per Christian Vollebæk, Kjetil Aano, Trond Bakkevig (KV), Trond Skard Dokka (TN-leder), Ulla Schmidt (KISP-leder) og Atle Sommerfeldt (representant KN)

Saksliste

Sak MKR 34/04: Protokoller

Sak MKR 35/04: Oppfølging av saker i de økumeniske organisasjoner

Sak MKR 36/04: Oppnevninger

Sak MKR 37/04: Religionsmøte i menighetene

Sak MKR 38/04: Møteplan 2005

Sak MKR 39/04: Referatsaker

Sak MKR 40/04: Diakonal tjeneste i Den norske kirke (KM-sak)

Sak MKR 41/04: Orienteringssaker

Sak MKR 42/04: Europa-utvalget

Sak MKR 43/04: Uttalelse om Den norske kirkes selvforståelse (sak til KM)

Sak MKR 44/04: Kirkelig nettverk for flyktninger og innvandrere

Sak MKR 45/04: Statsbudsjettet 2006

Møtet ble holdt i forbindelse med en studietur til Genève med møter med de økumeniske organisasjonene som har hovedkontor der. Det ble også holdt et møte med Kirkens Nødhjelps utvidede ledergruppe. Referater fra disse møtene vedlegges protokollen.

Sak MKR 34/04 Protokoller

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 01.-02.06.2004

Vedtak:

Protokollen godkjennes.

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 19.08.2004

Vedtak:

Protokollen tas til etterretning.

Sak MKR 35/04 Oppfølging av saker i de økumeniske organisasjoner

---

Saksdokumenter:

NKR:

- Referat fra styremøte i Norges kristne råd 25.05.04
- Referat fra møte i Norsk Teologisk Samtaleforum 28. mai 2004
- Referat fra møte i Norsk Økumenisk Forum for Innvandringsspørsmål 28. mai 2004
- Rapport fra møte med representanter for Norges kristne råd, Sudan Council of Churches (SCC) og New Sudan Council of Churches (NSCC) 18. juni 2004 i Nairobi, Kenya

LVF:

Rapport fra LVFs rådsmøte 1. til 7. september 2004 i Genève

KV:

- Report from Faith and Order Plenary Commission meeting in Kuala Lumpur, Malaysia from 28th of July to 6th of August 2004
- Nurturing Peace, Overcoming Violence: In the way of Christ for the sake of the World

KEK:

- Referat fra KEKs kommisjon "Churches in Dialogue" (CiD), Århus, 23.-27. mai 2004
- Brev ang. Third European Ecumenical Assembly in 2007
- Brev ang. ny generalsekretær i KEK

Reconfiguration of the Ecumenical Movement:

- Rapport fra Nordisk rådslag om den økumeniske bevegelse (Nya Valamo II), 15.-17. juni 2004 i København
- Artikkel til Ecumenical Review: "Reconfiguration of the World Council of Churches"
- Brev fra KV ang. Reconfiguration
- Sakspapir – KN: Kirkens Nødhjelps formelle relasjon til Kirkenes Verdensråd
- Sakspapir – KN (også utsendt i forbindelse med februarmøtet - Sak MKR 05/04)

Norges kristne råd (NKR)

Vedtak:

1. Referat fra styremøte. i Norges kristne råd 25.05.04 tas til orientering.
2. Referat fra møte i Norsk Teologisk Samtaleforum 28. mai 2004 tas til orientering.
3. Referat fra møte i Norsk Økumenisk Forum for Innvandringsspørsmål 28. mai 2004 tas til orientering.
4. Rapport fra møte med representanter for Norges kristne råd, Sudan Council of Churches (SCC) og New Sudan Council of Churches (NSCC) 18. juni 2004 tas til orientering.

Det Lutherske Verdensforbund (LVF)

LVFs rådsmøte ble holdt i Genève 1. til 7. september. Blant viktige saker på dagsorden var valg av generalsekretær og oppfølging av saker fra generalforsamlingen i 2003, blant disse en studie om temaet "human sexuality".

Vedtak:

Rapport fra LVFs rådsmøte 1. til 7. september 2004 i Genève tas til orientering.

Kirkenes Verdensråd (KV)

Vedtak:

Report from Faith and Order Plenary Commission meeting in Kuala Lumpur, Malaysia from 28th of July to 6th of August 2004 tas til orientering.

Konferansen av Europeiske kirker (KEK)

Mellomkirkelig råds behandling:

Det ble uttrykt misnøye med at sakspapirene til KEKs sentralkomitémøte ikke forelå, kun to uker før møtet avholdes.

Rådet samtalte om behovet for omstrukturering av KEK, om samlokalisering av organisasjonens tre nåværende sekretariater og om hvor sekretariatet bør ligge. Det ble lagt vekt på at lokaliseringsspørsmålet ikke kan avgjøres uten en grundig diskusjon om hvilke oppgaver organisasjonen skal løse.

Det ble understreket at det må gjøres en grenseoppgang mellom Kirkenes Verdensråds oppgaver og KEKs oppgaver. Flytting fra Genève kan bidra til at skillet blir tydeligere. Flytting til Brussel vil føre til jevn og god kontakt med viktige institusjoner i Europa. Om sekretariatet legges til Brussel, forutsetter det at generalsekretæren har tydelige visjoner om at KEK skal omfatte et større geografisk område enn EU.

Rådet drøftet også kort ulike kriterier ved valget av generalsekretær for organisasjonen.

Vedtak:

1. Referat fra KEKs kommisjon "Churches in Dialogue" (CiD), Aarhus, 23.-27. mai 2004 tas til orientering.
2. Mellomkirkelig råd mener at det er viktig at KEKs sekretariat samles på ett sted og anbefaler at et slikt samlet sekretariat legges til Brussel. Den norske kirkes representant i KEKs sentralkomit  bes om å målbære dette synspunktet.

Reconfiguration of the Ecumenical Movement

Rådet samtalte om den såkalte rekonfigurasjonsprosessen, blant annet på bakgrunn av m tene med representanter fra de økumeniske organisasjonene i tilknytning til rådsmøtet.

Det var enighet om at Den norske kirke bør delta aktivt i den videre omstrukturingsprosessen. I første omgang bør Mellomkirkelig råd svare på henvendelsen fra Kirkenes Verdensråd med å (1) fastslå at vår kirke kjenner seg forpliktet på samarbeidet i den økumeniske bevegelsen, (2) understreke at det er behov for endringer i strukturer og arbeidsm te, (3) framholde at en del av endringene må innebærer forenkling av strukturene, men at det også er behov for bedre samordning, (4) gjøre klart at Mellomkirkelig råd ønsker å være en samtalepartner i det videre arbeidet med omstruktureringen, og (5) fastholde at økumenisk arbeid må omfatte alle kristne, også de kirkefamielene som ikke er medlem i Kirkenes Verdensråd i dag.

Vedtak:

1. Rapport fra Nordisk rådslag om den økumeniske bevegelse (Nya Valamo II), 15.-17. juni 2004 i København tas til orientering.
2. Generalsekretæren bes utarbeide et kort svar til KV på bakgrunn av samtalen.

Sak MKR 36/04 Oppnevninger

Saksdokumenter:

Brev angående oppnevning til Kirkens Nødhjelps representantskap

1. Medlem til KVs sentralkomit  (forslag til KM)

Vedtak:

Mellomkirkelig råd anbefaler Kirkemøtet å nominere Ingrid Vad Nilsen som Den norske kirkes kandidat til medlem av KVs sentralkomit .

2. Delegasjon – KVs generalforsamling (forslag til KM)

Vedtak:

Mellomkirkelig råd anbefaler Kirkemøtet å oppnevne følgende delegater fra Den norske kirke til KVs generalforsamling i Porto Alegre, Brasil i februar 2006:

Ingrid Vad Nilsen med Tina Strømdal Wik som vara.
Harald Gundersen med Tale Hungnes som vara.
Biskop Per Oskar Kj laas med biskop Ernst Baasland som vara.

3. Representant i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (STL)

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råds leder oppnevnes til representant for Den norske kirke for perioden 2005 – 2006.
2. Mellomkirkelig råd ber generalsekretæren utpeke én fra sekretariatet til å representere Den norske kirke i STL for den perioden han bestemmer.
3. Mellomkirkelig råd takker Gerd Marie Ådna for det arbeidet hun på vegne av Den norske kirke har lagt ned i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

4. Medlemmer av kontaktgruppe med Det Mosaiske Trossamfund

Vedtak:

Mellomkirkelig råd oppnevner følgende medlemmer til kontaktgruppa mellom Det Mosaiske Trossamfund og Den norske kirke fra september 2004 til september 2007:

Generalsekretæren
Oskar Skarsaune
Marit Halvorsen Hougsnæs
Egil Eikseth

Vebjørn L Horsfjord oppnevnes til Den norske kirkes sekretær for gruppa.

5. Oppnevning av biskop til Kirkens Nødhjelps representantskap

Vedtak:

Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet foreslå for Kirkemøtet å oppnevne for perioden 2004-2007 Sør-Hålogaland biskop som medlem av Kirkens Nødhjelps representantskap med domprosten som vararepresentant.

Sak MKR 37/04 Religionsmøte i menighetene

Saksdokumenter:

Prosjektskisse og mandat for arbeidsgruppe om religionsmøte i menighetene
Rapport fra arbeidsgruppe om religionsmøte i menighetene

Sammendrag

a) Prosjekt

Sekretariatet nedsatte i mars en arbeidsgruppe for å utrede behovet og ulike modeller for en styrket satsing på menighetsrettet arbeid med religionsmøtet.

Arbeidsgruppa anbefaler å etablere et treårig prosjekt med arbeidstittelen *Religionsmøte i menigheten*. Prosjektet kan gi grunnlag for å etablere et mer permanent arbeid. Prosjektet bør omfatte en full stilling med nødvendige driftsmidler. For å sikre både finansiering og bred oppslutning om prosjektet bør det organiseres som et samarbeidstiltak der Mellomkirkelig råd er én av partene. Arbeidsgruppa anbefaler at prosjektlederen tilknyttes

Mellomkirkelig råds sekretariat, at det etableres en faggruppe til å bistå prosjektlederen, og at de organisasjonene som bidrar økonomisk til prosjektet kan etablere en styringsgruppe.

Arbeidsgruppa har ikke gått konkret inn på de økonomiske sidene av prosjektet, men størrelsen – en full stilling med tilhørende driftsmidler – tilsier en årlig totalkostnad på omkring NOK 700 000.

Mellomkirkelig råds behandling:

Rådet uttrykte tilfredshet med at det nå blir tatt et slikt initiativ og ønsker at prosjektet skal bli realisert.

I samtalen kom det fram forslag om å tilføye et punkt i oversikten over prosjektets verdier som framholder at religionsmøte også kan innebære respektfull kritikk av den andre.

Det ble spurt om prosjektet kunne vært organisert utenfor de sentralkirkelige råds sekretariat, men likevel gitt tilslutning til den foreslåtte organiseringen. Det ble understreket at det må gjøres en grundig evaluering av prosjektet etter tre år.

Ulike muligheter for offentlig støtte ble drøftet, og sekretariatet ble bedt om å arbeide videre med dette.

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd takker arbeidsgruppa for rapporten.
2. Mellomkirkelig råd ønsker at det blir opprettet et treårig prosjekt for å bistå og inspirere menighetene i deres møte med andre religioner og livssyn. Prosjektet skal evalueres etter prosjektperioden. Sekretariatet bes om å arbeide videre med etableringen av prosjektet på bakgrunn av rapporten fra arbeidsgruppa. Sekretariatet skal særlig arbeide med å finne samarbeidspartnere for prosjektet og slik sikre den nødvendige finansieringen. Muligheten for offentlig støtte skal også undersøkes.
3. Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet om å sette av midler fra Opplysningsvesenets fond i 2005 slik at prosjektet kan realiseres.

b. Retningslinjer for religionsmøte (Porvoo)

Sammendrag:

Mellomkirkelig råd ga på sitt møte i februar sin tilslutning til det forslaget til retningslinjer for religionsmøte som kom ut av Porvoo-fellesskapets konferanse om dette temaet i Oslo i desember 2003. Rådet ba om at retningslinjene ble oversatt slik at de kan brukes aktivt i vår kirke og ba om å få oversettelsen tilbake til rådet.

Mellomkirkelig råds behandling:

Det ble uttrykt stor tilfredshet med at retningslinjene nå er oversatt. De blir vurdert som nyttige for kirken.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar oversettelsen av retningslinjer for religionsdialog fra Porvoo-fellesskapets konferanse i Oslo i 2003 til etterretning og ber om at de blir gjort tilgjengelige for dem som arbeider med religionsmøte i vår kirke.

Sak MKR 38/04 Møteplan 2005

Mellomkirkelig råds behandling

I samtalen i rådet ble det orientert om det planlagte besøket av generalsekretær Sam Kobia i Kirkenes Verdensråd i mars. Kobia kommer til å delta på deler av rådets marsmøte. Det ble også informert om at Det lutherske verdensforbunds rådsmøte i 2005 avsluttes 6. september. Det ble vurdert som umulig å flytte septembermøte slik at en overlapping unngås.

Det ble videre understreket at rådet bør fortsette å holde ett møte årlig i et annet bispedømme enn Oslo. Det tas sikte på at maimøtet avholdes utenfor Oslo, kanskje i Tønsberg.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd vedtar følgende datoer for rådets møter 2005:

- 3.-4. mars
- 26.-27. mai
- 6.-7. september

Sak MKR 39/04 Referatsaker

---

1. Protokoll fra møte i Komiteen for Internasjonale Spørsmål (KISP) 1.-2. april 2004
2. Protokoll fra møte i Teologisk Nemnd (TN) 26.-27. mai 2004
3. Referat fra møte i Samarbeidsråd for Menighet og Misjon (SMM) 13.-14. mai 2004
4. Protokoll fra Kirkens Nødhjelps representantskapsmøte 23.-24. april 2004
5. Referat fra møte i ressursgruppen for dialog mellom Romanifolkets Landsforening og Den norske kirke 09.06.04
6. Protokoll fra møte i Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn 14. juni 2004
7. Referat fra møte i LVFs Nasjonalkomité 19. august 2004

Mellomkirkelig råds behandling:

I tilknytning til referatet fra Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn ble det påpekt at det er ønskelig at referatet skrives slik at det kan forstås av dem som ikke har deltatt i møtet.

Vedtak:

Referatsakene ble tatt til orientering.

Sak MKR 40/04 Diakonal tjeneste i Den norske kirke

Saksdokumenter:

Saksorientering

Sammendrag

Kirkemøtet vedtok i 2001, på bakgrunn av innstillingen "Embetet i Den norske kirke", at diakonal tjeneste i Den norske kirkes skulle utredes videre, særlig med tanke på embetsforståelsen. Kirkemøtet ba om å få saken tilbake i 2004.

På bakgrunn av Kirkemøtets vedtak i 2001, ble det satt i gang en utredningsprosess vinteren 2003/2004, der sekretariatet, i samarbeid og utveksling med en ressursgruppe fra forskjellige kirkelige, teologiske og diakonale miljøer, har utredet spørsmålet.

Utredningen tar utgangspunkt i at kirkens diakonale engasjement er en nødvendig del av kirkens vesen, og at den til nå delvis uavklarte forståelsen av diakontjenesten i Den norske kirke bør gis et tydelig kirkelig mandat. Det argumenteres i utredningen for at diakonatet skal forstås som en del av en treleddet, ordinert tjenestestruktur. Det legges samtidig vekt på at diakontjenestens identitet i Den norske kirke som en omsorgstjeneste skal bevares. Samtidig åpnes det for at diakonatet må forstås bredere enn før.

Mellomkirkelig råds behandling:

I samtalen i rådet ble det understreket at utredningen er grundig og har gått dypt inn i problemstillingen. Det ble uttrykt anerkjennelse for dette og for metodikken i arbeidet; I stedet for et komitéarbeid har sekretariatet gjort arbeidet i løpende og åpen konsultasjon med fagfolk og interesserte parter.

Samtidig ble det også framholdt at dokumentet kan være vanskelig tilgjengelig for dem som ikke kjenner embetsdiskusjonen godt fra før. Det ble også påpekt at hovedvekten i utredningen ligger på teologiske vurderinger, mens andre spørsmål som berører diakonal tjeneste er utelatt. Dette gjelder blant annet spørsmål om en hensiktsmessig organisering av arbeidet.

Rådet samtalte om hvordan utredningen kan presenteres for Kirkemøtet på en tjenlig måte. Det var enighet om at det må arbeides med et poengtert og lettfattelig sammendrag som drar leseren i retning de viktigste anliggende i dokumentet.

I rådet kom det også fram uro over Church of Englands underkjenning, tross Porvoo-avtalen, av ordinasjoner foretatt av kvinnelig biskop. Dette vil også ramme diakoner.

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd understreker nødvendigheten av et økumenisk perspektiv ved revisjonen av Den norske kirkes embetsforståelse, og er glad for at dette ivaretas i saksutredningen "Diakonal tjeneste i Den norske kirke".

2. Mellomkirkelig råd ber om at det blir lagt arbeid i et sakssammendrag som gjør tydelig sammenhengen mellom den teologiske utredningen og de vedtak som skal fattes.
3. Mellomkirkelig råd støtter forslaget til vedtak som fremmes for Kirkerådet i denne saken, men ber Kirkerådet vurdere om ordet "diakontjeneste" eventuelt kan erstatte "diakonater" i vedtaksforslaget til Kirkemøtet. Kirkerådet bes også vurdere om saken kan fremmes på nytt for Kirkemøtet tidligere enn i 2007. Mellomkirkelig råd ber også om at strekpunkt 3 i punkt 2. i vedtaksforslaget til Kirkemøtet utvides til å omfatte "...tjenestens innhold og organisering."
4. Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet vurdere om vedtaksforslaget til Kirkemøtet i denne saken bør få konsekvenser for behandling av saken om tjenesteordning for diakoner.
5. Mellomkirkelig råd bemerker at prosessen som ble valgt i utarbeidelsen av dokumentet – med åpne, uformelle konsultasjoner heller enn en partssammensatt komité – oppleves positiv.

Sak MKR 41/04 Orienteringssaker

---

1. Rapport fra Tunsberg biskop om besøk av biskop Biemen fra Den koptiske kirke i Egypt, 14.-24. mai 2004
2. Rapport fra besøk i Jerusalem, Tel Aviv og Ramallah 5.-8.6.04
3. Rapport fra generalforsamling i Sjømannskirken/Norsk kirke i utlandet, Bergen, 25.-27. juni 2004
4. Kommentar fra Mellomkirkelig råd til Utenrikskomiteens behandling av Utviklingsmeldingen
5. Rapportliste
6. Noen hovedutfordringer fra den økumeniske forkonferansen til FN-konferansen om hiv og aids i Bangkok, juli 2004

Vedtak:

Mellomkirkelig råd tar sakene til orientering.

Sak MKR 42/04 Mandat for Europa-utvalget

Saksdokumenter:

- Mandat for Utvalet for Europa-spørsmål under Mellomkyrkjeleg råd (MKR)
- Referat fra første møte i Europa-utvalget, 24.08.04

Sammendrag

Som oppfølging av MKR-sak 15/04 Europa-spørsmål, har sekretariatet opprettet et Europa-utvalg. Utvalget består av Den norske kirkes representanter i KEK og representanter for andre europeiske økumeniske samarbeidsfora for kirkene (blant annet Churches' Commission for Migrants in Europe og Eurodiaconia). I tillegg er representanter fra partnerorganisasjoner som

jobber med og i Europa invitert med (blant andre Sjømannskirken og Kirkens Nødhjelp). Utvalget er oppnevnt for to år og hadde sitt første møte i august.

Mellomkirkelig råds behandling

I samtalene i rådet ble det understreket at Europa-arbeid er en viktig del av rådets arbeidsområdet. Det ble lagt vekt på at kontakten mellom rådet og utvalget må være god.

Det ble også understreket at man løpende må vurdere om et Europa-utvalg er et hensiktsmessig instrument for dette arbeidet, og at utvalget må evalueres etter to år.

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd tar referatet fra Europa-utvalgets første møte til orientering.
2. Mellomkirkelig råd vedtar det foreslåtte mandatet for Europa-utvalget.
3. Mellomkirkelig råd ber Europa-utvalget om særskilt å gi innspill til rådet om hvilke saker rådet bør prioritere i sitt Europa-arbeid.

Sak MKR 43/04 Uttalelse om Den norske kirkes selvforståelse

Saksdokumenter:

Utkast til uttalelse om Den norske kirkes selvforståelse

Sammendrag

Bakgrunnen for saken er en henvendelse til Kirkerådet fra Regjeringens stat-kirkeutvalg (Gjønnesutvalget), som ber om en representativ uttalelse om kirkeforståelsen. På bakgrunn av henvendelsen fra stat-kirkeutvalget har Kirkerådet besluttet å fremme en sak om Den norske kirkes selvforståelse for Kirkemøtet 2004 (sak KR 15/04). Saken føyer seg inn i et pågående arbeid med kirkeforståelse og kirkelige reformer.

Utkastet til uttalelse var utarbeidet av en arbeidsgruppe i sekretariatet. Arbeidsgruppen har orientert biskopene om sitt arbeid, og flere av biskopene har gitt uformelle kommentarer.

Mellomkirkelig råds behandling

Ernst Baasland orienterte om Bispemøtets behandling av saken. Bispemøtet anbefaler at saken trekkes fra Kirkemøtets dagsorden i år. De mener den foreslåtte uttalelsen ikke er tilstrekkelig grundig som svar på Kirkemøtets bestilling i 2002 av en utredning om Den norske kirkes selvforståelse. Samtidig er det ikke nødvendig å la stat-kirkeutvalgets forespørsel etter Den norske kirkes selvforståelse bli sak for Kirkemøtet. En slik uttalelse kan Kirkerådet avgi.

Samtalen i rådet viste at det var alminnelig tilslutning til Bispemøtets vurdering. Rådet antar at Kirkerådet vil legge utkastet til uttalelse til grunn dersom de avgir uttalelse til stat-kirkeutvalget på vegne av Den norske kirke. Rådet kommenterte derfor en rekke enkeltpunkter i forslaget selv om man ikke ønsker uttalelsen fram for Kirkemøtet. Det ble påpekt at det kirkelige kirke-statutvalget (Bakkevigutvalget) allerede har gitt et godt grunnlag for en kirkeforståelsen i sin delutredning om temaet.

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd anbefaler at saken ikke fremmes for Kirkemøtet, og at Kirkerådet i stedet avgir en uttalelse om Den norske kirkes selvforståelse til stat-kirkeutvalget.
2. Mellomkirkelig råd understreker at det er nødvendig å opprettholde den økumeniske profilen som en integrert del av vår selvforståelse som kirke.
3. Mellomkirkelig råd framholder at en uttalelse fra Kirkerådet om kirkeforståelsen må understreke betydningen av religionsfrihet. Mellomkirkelig råd ber videre om at Den norske kirkes selvpresentasjon får fram sentrale verdier som glede og begeistring over vår kirke.
4. Mellomkirkelig råd ber sekretariatet bidra til at de synspunkter på uttalelsen som kom fram i møtet, blir tatt med i det videre arbeidet.

Sak MKR 44/04 Kirkelig nettverk for flyktninger og innvandrere

---

Saksdokumenter:

Utredning om Kirkelig nettverk for flyktninger og innvandrere

Sammendrag

Etter initiativ fra Norges kristne råd er det gjort et utredningsarbeid om muligheten for å opprette et kirkelig nettverk for flyktninger og innvandrere. Bakgrunnen for utredningen er blant annet en etterlysning fra Utlendingsdirektoratet av mer kirkelig engasjement for integrering av flyktninger og innvandrere.

Utredningen foreslår at det opprettes et slikt nettverk med kirkelige organisasjoner som arbeider innenfor feltet, som partnere. Nettverket skal være økumenisk. Omfanget av arbeidet vil bli avklart etter hvert. En minimumsløsning vil være et nettsted der informasjon om ulike aktørers virksomhet og erfaringer kan deles, men man kan også tenke seg et mye større prosjekt der en nettverkskoordinator bidrar til at kirkelige aktører går sammen om større prosjekter som kan finansieres av innvandringsmyndighetene.

Mellomkirkelig råds behandling

Rådet la vekt på at kirkene bør engasjere seg mer på dette området. Et slikt nettverk og et slikt initiativ vil forplikte til større deltakelse.

Ulike former for bidrag til prosjektet ble diskutert, og det ble understreket at nettverket ikke bare vil trenge økonomiske ressurser, men også personellressurser og kompetanse. Dette kan Mellomkirkelig råd bidra med. Det vil også være nødvendig å arbeide for å finne økonomiske midler til prosjektet.

Vedtak:

1. MKR er glad for det initiativet som er tatt fra Norges kristne råd, og for den utredningen som foreligger.
2. Mellomkirkelig råd oppfatter integrering av flyktninger som en av de viktige utfordringene i samfunnet i dag. I tillegg er det et viktig anliggende for oss som kristne å medvirke til en god integrering av innflyttere fra andre land og kulturer.

Flyktningearbeid er et naturlig område innenfor diakonien, både for institusjonene og for menighetsdiakonien.

3. Mellomkirkelig råd slutter seg til det foreslåtte nettverket som politisk og faglig organ.
4. Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet om å vurdere hvordan Den norske kirke samlet sett kan forplikte seg, økonomisk og med arbeidskraft og kompetanse, overfor partnerne i nettverket. Mellomkirkelig råd vil særlig be Kirkerådet om å ta kontakt med bispedømmerådene og Kirkens arbeidsgiverorganisasjon og oppfordre disse til å delta i nettverket.

Sak MKR 45/04 Statsbudsjettet 2006

Saksdokumenter:

Felles brev av 28. juni d.å. til Valgerd Svarstad Haugland fra Kirkerådet, Bispemøtet og Presteforeningen

Sammendrag

Det er i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2006 som i budsjettet for 2005, lagt opp til en samordnet budsjettprosess med deltakelse både fra bispedømmerådene og de sentralkirkelige råd.

De administrative og økonomiske konsekvensene av forslagene utgjør for 2006 cirka 100 millioner kroner.

Mellomkirkelig råds behandling

I samtalen ble det lagt vekt på at punkt 1. i vedtaksforslaget til Kirkemøtet, om ressurser til lokalkirken, må vektlegges. Også økumenisk arbeid foregår lokalt og er avhengig av tilstrekkelige ressurser til menighetenes arbeid.

Det ble videre samtalt om behovet for ressurser til tiltak for religionsdialog. Dette blir en stadig viktigere oppgave for kirken, og det vil være naturlig at det blir satt av midler til dette på statsbudsjettet i framtiden.

Det ble igjen understreket at Den norske kirke ikke kan unndra seg forpliktelsen til å betale kontingenter til de økumeniske organisasjonene, og at det derfor prinsipielt sett må settes av midler til dette formålet på statsbudsjettet.

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet foreslå for Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

Kirkemøtet vil sterkt understreke behovet for økte ressurser til Den norske kirke, og til lokalkirken spesielt.

Kirkemøtet vil prioritere i følgende rekkefølge: budsjettmidler til trosopplæringsreformen, økte ressurser ved innføring av ny tjenesteordning for proster, reform av kirkens gudstjenesteliv, ung i kirken, kirkelig reformarbeid, nytt kirkeboksregister, strategisk satsing på informasjon og kommunikasjon, kontingenter til økumeniske organisasjoner, menighetsprester i menigheter med sterk befolkningsøkning og spesialstillinger som student- og fengselsprester m.v. i henhold til de premisser som fremgår av saken.

Kirkemøtet ber Kirkerådet og Bispedømmerådene følge opp disse satsingene i budsjettforslagene for 2006.

2. Mellomkirkelig råd ber Kirkerådet arbeide for at det de nærmeste årene blir satt av midler på statsbudsjettet til arbeidet med religionsdialog lokalt og etablering av kirkelig nettverk for flyktninger og innvandrere.

Neste møte i Mellomkirkelig råd: **3. og 4. mars 2005.**

Referat fra Mellomkirkelig råds møter med ansatte i Kirkenes verdensråd (KV), fredag 10. september 2004 i det økumeniske senter, Genève

Mellomkirkelig råd avholdt sitt septembermøte i Genève. Mens Rådet var i Genève ble det også avholdt kompetansebyggende møter med en del av KV's ansatte. Disse møtene var arrangert og tilrettelagt av Mellomkirkelig råd i samarbeid med Freddy Knutsen.

Thomas Best, leder for Faith and Order-teamet

Faith and Order var den avdelingen i KV som jobba fram Lima-dokumentet om dåp, nattverd og embetet. Faith and Order hovedarbeidsområder er bekjennelses- og ordningsspørsmål i kirkene. I det siste har imidlertid Faith and Order utvida sitt arbeidsområde fra tradisjonelle enhetsspørsmål til også å inkludere en rolle som teologisk rådgivende organ for hele KV. Dermed er ting som fredsteologi lagt inn i Faith and Order sitt arbeid. Faith and Order beskjeftiger seg nå også med spørsmål som omhandler skillelinjer i samfunnet i den grad de får konsekvenser for kirkeenheten. Dette gjelder for eksempel kaste, rase og økonomi.

Den andre hovedavdelingen i KV-systemet er Life and Work; det omfatter diakonale arbeidere, misjonærer og så videre. Det vil si hvordan "the life of the church expresses in the world today".

Faith and Order har et bredere medlemskap en KV som sådan. I Faith and Order er for eksempel Den romersk-katolske kirke med.

Når det gjelder enhetsspørsmål mellom kirkesamfunn er det viktig å forstå at for noen kirkesamfunn er kirkeordningen en del av den kristne åpenbaringen. For katolikker og ortodokse er det derfor ikke bare lærespørsmål som må være tema for enhetssamtaler, men også spørsmål som gjelder kirkenes ordning.

Når kirkene har kommet fram til enighet eller til en enhetsavtale blir det viktig for Faith and Order-teamet å følge med på konsekvensene av slik enhet. Andre spørsmål som opptar teamet er hva som skjer når kirkene identifiserer seg med ulike sider av en konflikt.

Bønneuka for kristen enhet er en mulighet alle har til å delta i enhetsarbeidet lokalt.

Deenabandhu Manchala

Manchala er luthersk pastor fra en av de lutherske kirker i India. Han underviste tidligere ved et seminar i India i Dalit-teologi.

I 2001 ble det økumeniske tiåret mot vold lansert. Manchala har de to siste år jobba teologisk med tiåret. Tiåret er et svar på økende vold i verden, men har også om mål å se om arbeid mot vold kan få kirkene til å finne sterkere og bedre uttrykk for enhet.

Tiåret har fire hovedtemaer:

- Å bekrefte menneskeverd, menneskerettigheter og integriteten til Skaperverket.
- Å utforske og redefinere maktsbegrepet.
- Å skape forståelse for vår gjensidige avhengighet.

- Å skape og leve i fred.

Manchala jobber med makttemaet. Hans utgangspunkt er at makt og vold er nært forbundet. Han er blant annet opptatt av stormakter som gjør felles sak og som skaper et Imperie som tvinger sitt verdenssyn på alle. Makten er ofte patriarkalsk.

Kirker har ofte et komplisert forhold til makt. På den ene sida kan kirkene være kritisk til andre som har makt i samfunnet, mens kirkene selv ikke er kritiske til sine egne interne maktstrukturer. Det er nødvendig for kirkene å bygge et annet forhold til makt som henger sammen med rettferdighet og fred, og som bruker makten kirkene har på en positiv måte. Det er også en utfordring for kirkene å la seg inspirere av det makt- og ledelseksempel som Jesus ga.

For kirkene er det også viktig å utfordre hegemoniet verdens mektige har i forhold til tolkning av livet. Kirkene må ta tilbake definisjonsmakt, og bidra til at lokalsamfunn tør å analysere sin egen livssituasjon på selvstendig grunnlag.

Så lenge lokalsamfunn forblir splitta etter sterke økonomiske og sosiale skillelinjer er det vanskelig for kirkene å nå fram med et troverdig enhets- og fredsvitnesbyrd.

Manchala avslutta med en utfordring: I en verden der mange undertrykkes av maktstrukturer, hvordan framstiller vi en mektig Gud?

Rogate Mshana

Mshana jobber for Justice, peace and creation-teamet. Selv er han utdanna økonom, men jobber med det teologiske grunnlaget for det gjeldende økonomiske systemet.

Justice, peace and creation-teamet jobber med globaliserings spørsmål ut ifra perspektivet til dem som lider under en "syk" økonomisk verdensorden. Globalisering gir sterkere korporasjoner som underbetaler folk i Sør, og gjør folk i Nord arbeidsløse.

De har fire hovedpunkter i arbeidet sitt:

- Kritikk av den neoliberale økonomien
- Handelsspørsmål
- Kapitalflyt: verden som et eneste stort kasino der kun 5 % av kapitalen brukes til utvikling
- Miljø

Mshana deler verden opp i Den første verden som er triangelet Japan, USA og EU, Den andre verden som er den tidligere Sovjetblokk og Den tredje verden som er utviklingsland. 80 % av verdens befolkning bor i Den tredje verden.

Det store spørsmålet er hva kirkene gjør med denne situasjonen. Hvordan kan kirkene formidle et holistisk evangelium der både forvalteransvaret og menneskeverd kan realiseres?

Det er viktig at kirkene ikke lar seg dra inn i den nåværende globaliseringsmodellen. KV jobber med et studiemateriell med alternative modeller for globalisering, kalt AGAPE (Alternative Globalisation Addressing People and Earth). KV vil gjerne ha norske innspill til denne.

Den nåværende globale situasjonen mener Mshana er et resultat av manglende nestekjærlighet. Hadde vi virkelig elsket vår neste ville ikke en slik situasjon kunne ha utvikla seg.

Det viktigste å formidle til kirker i Nord er at det nåværende økonomiske systemet ikke kan gi velstand for alle, til syvende og sist fordi modellen ikke er bærekraftig. Som den er nå er den basert på grådighet: man setter grådighet i midten av systemet og håper på det beste. En særlig utfordring for kirkene i Nord er å påvirke egne regjeringer og egne selskaper.

Hvordan kan vi klare å endre systemet så lenge vi selv drar fordeler av det?

I diskusjonen ble det stilt spørsmål om Mshanas analyse er den eneste legitime for kristne. Hva med dem som tror på den nåværende globaliseringsmodellens potensiale? Det ble også stilt spørsmål om vi kan få til de endringene som er nødvendige når endringene innebærer ubehag for oss.

Mshana svarte at ubehaget hovedsakelig rammer dem som liker systemet som det er i dag. De som lever i fattigdom vet svært godt at systemet må forandre seg. For folk som lever i komfort er det vanskelig å tenke på de andre. Men i en verden som er så urettferdig som denne mener Mshana at ingen kristne burde føle seg helt komfortable. I så fall overser man lidelsen til andre deler av Kristi legeme.

Beate Fagerli

Fagerli har en toårig prosjektstilling for å arrangere KV's misjonskonferanse neste år. Den arrangeres av the Commission on World Mission and Evangelism of the WCC (CWME), som har tatt over arbeidet etter "the International Missionary Council". (Dette rådet var ikke i utgangspunktet med i KV-strukturen fordi KV var for kirker, ikke organisasjoner som var med i Misjonsrådet. I 1961 ble rådet en integrert del av KV og heter nå CWME). Misjonskonferanser arrangeres med 7-11 års mellomrom.

Temaet for neste års konferanse er "Kom hellig Ånd, hel og forson. Kalt i Kristus til å være helbredende og forsonende samfunn."

Mellomkirkelig råd ble invitert til å være med på en idémyldring rundt to spørsmål som danner utgangspunkt for konferansens tema:

1. hva betyr helbredelse for deg? Eller hva betyr "å gjøre hel" for deg? (gjern fra personlig erfaring)
2. hva er et forsonende samfunn? Eller hva kan et forsonende samfunn være?

En spontan idémyldring fulgte og Fagerli ga uttrykk for at det er viktig å begynne på denne samtalen. En konferanse kan ikke gi svarene, men bidra til samtalen. Kommissjonen som planlegger konferansen er bredt sammensatt nasjonalt og kirkemessig, og har jobba lenge for å finne et tema.

Fagerli ønsker seg "veiskilt" underveis til konferansen; innfallsporner til temaene.

Mulige veiskilt:

- "Concerns of identity amidst multifaceted contexts". F.eks.: misjonærbarn, er jeg norsk eller gassisk? Litt av begge?
- Helbredende og forsonende tjenester i en voldelig verden. Kirkene har vært helbredende/forsonende men har også deltatt i volden.
- Søke alternativer i en globalisert verden. Hvordan gjøre dette? Så lenge man tør å definere forskjeller og urettferdighet, så har man behov for et alternativ.
- Å være en misjonerende og evangeliserende kirke. Det betyr ulike ting i ulike kirker.

Athens Local Arrangement Committee (ALAC) har representasjon fra flere kirkesamfunn noe som er veldig uvanlig i Hellas. Det er også en utfordring for Den gresk-ortodokse kirke som har et annet misjonsbegrep; denne kirka opplever mye som "proselytisme" fra vest der sauene stjeles.

Til slutt oppfordra Fagerli oss til aktivt å bruke konferansens hjemmeside:
www.mission2005.org

Georges Lemopoulos, visegeneralsekretær i KV

Et av hovedtemaene for den økumeniske bevegelsen i dag er "reconfiguration": "Toward a common understanding and vision of the world ecumenical movement."

Når rekonfigurasjon ble definert på denne måten fikk det KV til å se seg selv som eneste økumeniske aktør. KV har gradvis forstått at dette ikke er riktig. Det fins mange andre økumeniske organisasjoner også – så mange at det er blitt en byrde for bevegelsen. Bevegelsen som helhet har for få menneskelige ressurser og for lite pengerressurser. Alle de økumeniske organisasjonene har flere programmer og vedtak enn de kan klare å gjennomføre. Å bote på denne overbelastningen på systemet er et av rekonfigurasjonens hovedmål.

KV ønsker også å stimulere kirkene til å gjennomføre KVs mål og politikk.

KV-systemet er forplikta på multilateralt arbeid. Allikevel fins det etter hvert mange eksempler på bilateralt arbeid i KV. Det er en utfordring å endre dette.

Lemopoulos utfordra Mellomkirkelig råd på hvordan Den norske kirke finner nok tid, penger og menneskelige ressurser til å forholde seg både til KEK, LVF og KV. Et mulig svar på denne situasjonen er å legge ned enkelte organisasjoner.

Andre løsninger i "reconfiguration"-prosessen er å spisse våre egne kirkers prioriteringer, samt å tenke på det videre økumeniske fellesskapet; for eksempel på katolikkene og pinsevevnnene. Pinsevevnnene har uttrykt at dersom de skal komme med i det organiserte økumeniske fellesskapet så må fokuset på misjon og det å vitne i verden komme sterkere i fokus for KV.

Lemopoulos understrekte også at det er viktig at den økumeniske bevegelse også i framtida er en bevegelse av og for kirker. Dersom dette endres risikerer KV å bli som en hvilken som helt organisasjon.

Et annet spørsmål i rekonfigurasjonsprosessen er hvordan det påvirker den økumeniske bevegelsen at de fleste kirker har oppretta økumeniske avdelinger og de fleste universiteter har ansatte som jobber med økumeniske spørsmål.

Lemopoulos uttrykte at å møtes slik som Mellomkirkelig råd møter KV nå er en begynnelse på denne prosessen.

Lemopoulos var også inne på forholdet mellom såkalt "specialised ministries" og kirkene i KV. Fra hans side er det sånn at når et "specialised ministry" blir invitert impliserer det en invitasjon av kirka. Fra Mellomkirkelig råds side ble det understreket av det er annerledes i Norge enn i for eksempel Finland og Sverige siden det norske "specialised ministry" er en økumenisk organisasjon.

Aruna Gnanadason

Gnadason jobber med kvinnespørsmål i KV og hovedmålet er å opprettholde oppmerksomheten rundt kvinners stilling i kirke og samfunn etter det økumeniske tiåret i solidaritet med kvinner.

Gnadason vurderer Tiåret som viktig, men at det ikke i tilstrekkelig grad berørte kirkenes hjerte. I løpet av Tiåret så man en sterk feminist teologi, man så kvinner ta kontroll over egne liv og man så en sterk kvinnebevegelse i kirka. Andre viktige ting var at det ble fokus på vold mot kvinner.

Nå er det viktig ikke bare å fokusere på ordinasjon av kvinner og at kvinner skal bli synlige i kirkene, for på begge disse områdene har man kommet langt. Derfor er det viktig å stille spørsmål som går dypere enn dette: hvordan påvirker kvinner kirkas vesen, hvilke kvinner kommer seg opp og fram i kirkene og hvorfor, endres kvinners status når de for eksempel ordineres?

En del av KVs medlemskirker ordinerer fortsatt ikke kvinner. Selv om dette er et aktuelt tema, ber for eksempel de ortodokse kvinnene om at det ikke blir det eneste temaet. I de ortodokse kirkene ser man nå at kvinnelige teologer og kvinner i posisjoner i økende grad gjør seg gjeldende, får representere kirkene i offisielle sammenhenger og kommer til orde. Dette er en ny og gledelig utvikling.

For mange kvinner er det også sånn at den økumeniske bevegelsen anses som irrelevant fordi de opplever at kvinner og deres hjertesaker ikke tas på alvor. En annen utfordring som er særlig relevant i Europa og Nord-Amerika er at mange kvinner ønsker å forlate kirka, sånn at det er en oppgave å forsøke å motivere dem til å bli.

Gnadason sa også at det er kvinner som har våget å bringe inn de vanskelige temaene i den økumeniske bevegelsen, og også kvinner som har tatt ansvar for å holde bevegelsen sammen.

Det ble stilt spørsmål ved om det er mulig å snakke om kvinner generelt, og Gnadason erkjente at det er en utfordring å anerkjenne mangfoldet blant kvinner i den økumeniske bevegelsen. En utfordring som kom fra Mellomkirkelig råd i løpet av samtalen var at menn nå må diskutere hvilken rolle de ønsker i en endra verden.

Det ble også stilt spørsmål om ikke kirkene står i fare for å bli for feminine. Gnadason mener at man kan se tendenser til feminisering av deltakelsen i den økumeniske bevegelsen der det er få unge menn med. Allikevel mener hun at kirkene som sådan ikke er spesielt feminine.

Hun understrekte imidlertid at kirkene alltid må bestå av et partnerskap mellom kvinner og menn, sånn at det vil være et problem med en for omfattende feminisering.

Møte med Thor Arne Prøis, leder ACT

Action by Churches Together (ACT) ble oppretta i 1995. ACT driver kun med nødhjelpsarbeid inkludert beredskap overfor katastrofer. ACT bidrar til samordning mellom kirkene. Tidligere fikk ulike kirker ulike appeller uten at det fantes noen form for koordinering.

ACT følger hele prosessen fra appeller til prosjektavslutning. Det legges stor vekt på kommunikasjon og informasjon, noe som er nødvendig for å sikre finansiering.

ACT utvikler også kvalitetssikringsdokumenter og jobber fram verdier og prinsipper som skal gjelde for arbeidet. ACT har blant annet utvikla en "code of conduct" for personalet i medlemsorganisasjonene, mot blant annet seksuelle overgrep mot lokalbefolkningen.

Det som er kirkenettverkets største styrke er at det fins et lokalt nettverk alle steder. Disse er ofte raske til å reagere i krisesituasjoner.

ACT samarbeider med blant andre Caritas.

ACT sliter som alle andre med CNN-effekten: det strømmer mest penger til det som får medias oppmerksomhet, og det er det vanskelig å overstyre. Prøis vurderer for eksempel situasjonen i Kongo som like kritisk som Darfur, men det er vanskelig å samle inn penger til Kongo.

Det er også en utfordring å koordinere nødhjelp mellom ACT og andre aktører. For de store og seriøse koordineres dette av FN-organisasjonen OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Assistance).

Hva som danner grunnlag for medlemskap i ACT og hvem som faktisk er medlemmer der arbeides videre med etter at det i vår ble klart at få kirker hadde registrert seg i ACT-systemet.

Prøis mener det er mindre behov for en tilsvarende koordinering av det langsiktige utviklingsarbeidet, men at dersom man på sikt ønsker å få det til så ville det være naturlig å legge det sammen med ACT. Det er allerede sånn at mange medlemsorganisasjoner i ACT også driver langsiktig arbeid: noen ganger på samme sted og med samme medarbeidere som det kortsiktige arbeidet og da blir skillet nokså kunstig.

I forhold til rekonfigurasjonsprosessen så forstår ACT seg som en del av KV, eller som en organisasjon som har nære bånd til KV. KV definerer ACT som sin katastrofealarm. Prøis ser muligheten for god rollefordeling mellom ACT og KV, for eksempel ved at KV kan avgi politiske uttalelser om en krisesituasjon der ACT muligens ser årsakene til situasjonen, men ikke kan si hvis de vil fortsette å operere i området. Prøis mener at opprettelsen av ACT var en forutsetning for en profesjonalisering av kirkenes nødhjelpsarbeid. Dersom kvaliteten ikke var blitt heva ville det slått tilbake på kirkene selv gjennom økt medieoppmerksomhet om hvordan midler disponeres.

Når ACT står for koordinering, profesjonalisering og oppfølging, kan KV konsentrere seg om ideologi, etiske spørsmål og prinsippsspørsmål.

Fra Mellomkirkelig råds side ble det understreket at for oss som kirke er spørsmålet om hvem som egentlig legger premissene for rekonfigurasjonen viktig. Det bør ikke bare være de sterke organisasjonene som opererer ut fra hensiktsmessighetshensyn. Samtidig ga Mellomkirkelig råd uttrykk for at den skisserte rollefordelingen mellom KV og ACT er en mulig løsning.

Referat fra møte mellom Kirkens Nødhjelps utvida ledergruppe og Mellomkirkelig råd 11. september 2004

KNs utvida ledergruppe hadde også møte i Genève. Deres møte overlappa en dag med Mellomkirkelig råds møte, og vi møttes til en felles samtale på Bossey lørdag kveld.

MKR's generalsekretær Olav Fykse Tveit, MKR's leder Ingrid Vad Nilsen og KNs generalsekretær Aile Sommerfeldt innleda til samtalen.

Fykse Tveit uttrykte tilfredshet med at KNs ledergruppe ønsker å sette seg inn i de økumeniske organisasjonenes arbeid og jobbe sammen med ei stor eierkirke. Det er godt og viktig med felles møtepunkt. De økumeniske organisasjonene forventer at Den norske kirke og KN har et godt og koordinert samarbeid. Det krever at vi holder hverandre à jour.

I forhold til rekonfigurasjonsdebatten som KV har satt i gang, handler viktige spørsmål om hvilket forhold KN og søsterorganisasjonene skal ha til KV. Det handler om hva det betyr at KN bidrar sterkt til KVs økonomi uten å være direkte representert i de styrende organer. Det handler om at KV i stor grad forholder seg til KN når de kontakter Norge, og det handler om forskjellen på KN og Mellomkirkelig råds rolle. Det er et behov for å snakke om hvordan vi koordinerer vår innsats inn mot organisasjonene.

Sommerfeldt innleda med å si at KN lever i skjæringsfeltet mellom verden og kirka: KN må hele tida være best i verden, samtidig som organisasjonen skal ha en sterk kirkeidentitet. Det handler ikke om personlig fromhet eller kirkestruktur, men om en kirkelig identitetstrekkant: i norske menigheter, som medlem i den økumeniske bevegelse og i KNs verdier.

KV er viktig for KN først og fremst fordi det er der "vi kommer fra". Dessuten er KV-systemet viktig fordi det er et stort og mangfoldig nettverk. Selv om KN er store i Norge, er de en liten organisasjon i verden og er avhengige av KV-systemet for å være sterke nok i verdenssammenheng.

Det er imidlertid et viktig spørsmål hvorvidt KN bør formalisere forholdet til KV og LVF. KN føler at Mellomkirkelig råd ikke er tilstrekkelig som håndteringsorgan. Hvis KV og LVF skal være sterke nok i verdenssammenheng, må de mobilisere flere enn medlemskirkenes sentrale organer.

KN mener at Round Tables for å fordele penger er gal tidsbruk av KVs ansatte. Sett fra KNs side er det mye bedre at slik fordeling skjer gjennom andre kanaler.

Det er et paradoks sett fra KNs side at de sentralkirkelige organene har all makt i KV og LVF samtidig som disse har gjort seg avhengige av organisasjoner som KN, og organisasjoner som KN er oppretta av kirkene og arbeider på deres oppdrag. Er ikke KN da like mye en del av det å være "kirke" som Mellomkirkelig råd er det? KN opplever i hvert fall seg selv som avhengig av den "synlige" kirkestrukturen: embete og råd.

Vad Nilsen stilte spørsmål omkring rekonfigurasjonstemaet. Hun spurte om man ikke risikerer et for stort system dersom alle skal regnes med. Hvilke grep kan man ta for å få jobben gjort uten å slippe det grunnleggende solidaritetsprinsippet som var utgangspunktet?

Vad Nilsen ga uttrykk for at det er viktig med en kjerne av medlemskirker, og så må man finne andre (tilliggende) arenaer for å løse andre oppgaver. Det er viktig at det sikres balanse mellom de ulike arenaene og oppgavene.

Vad Nilsen framholdt at man trenger LVF og KV for teologisk og økumenisk refleksjon om sosial praksis og som en global røst mot tunge internasjonale institusjoner. KV og LVF representerer en hovedvei inn mot FN for kirkene. KV og LVF trengs også for å sikre at de store organisasjonene fra Nord oppfører seg skikkelig overfor sine partnere i Sør.

Fra salen ble det blant annet sagt at det er vanskelig å komme til gode konklusjoner i en så forvirrende organisasjonsstruktur der man samtidig ønsker å redefinere formålet med organisasjonene. Det ble sagt at det er en utfordring å finne en felles måte å jobbe med disse tingene på. Det ble også framholdt at det kan være behov for at KN og Mellomkirkelig råd lærer mer om hverandres arbeidsmetoder, strukturer og særlig de regionale kontaktpunktene i hver organisasjon.

For Mellomkirkelig råd var møtet viktig fordi det klargjorde noen av de problemstillingene og utfordringene MKR og KN står overfor i relasjon til KV og LVF og i samvirket der både MKR og KN representerer Den norske kirke overfor de økumeniske organisasjonene. Disse spørsmålene berører i høyeste grad også rekonfigurasjonsprosessen. For Mellomkirkelig råd lå verdien av møtet snarere i at spørsmål ble gjort tydelige enn i de konkrete svarene som ble antydnet.

Kort oppsummert tar rådet med seg følgende i det videre arbeidet:

- Det er et betydelig behov både i KN og i Mellomkirkelig råd for å dele kunnskap og samtale om hvordan Den norske kirke er representert overfor KV og LVF. I samtaler med representanter for KV og LVF ble dette tydelig, og fra LVF ble vi direkte utfordret til bedre koordinering av Den norske kirkes politikk overfor organisasjonen. I MKRs organisasjon er det stadig behov for økt innsikt i hvordan KN agerer i spørsmål som gjelder bistand, beslutningspåvirkning og sosialetiske spørsmål, mens det i KN er et markert behov for et helhetsblikk på økumenikken som omfatter også det teologisk orienterte enhetsarbeidet.
- I sammenheng med dette er det fortsatt behov for rolleavklaring mellom KN og MKR. KNs ressurser, både økonomisk og personellmessig, er svært store sammenliknet med MKR, og også så store at det gir betydelig tyngde i de økumeniske fora. Samtidig er KN en økumenisk organisasjon som ikke uten videre kan representere Den norske kirke i alle spørsmål. Mellomkirkelig råd har mandat fra Kirkemøtet til å ha hovedansvar for å ivareta medlemskap i de økumeniske organisasjonene.

Protokoll Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg (MKR/AU)

29.11.04

Telefonmøte

Til stede:

Ingrid Vad Nilsen, Ernst Baasland, Hanna Sødal, Marita Sørheim, Helge Aarseth (under sakene 28-31 og 33)

Forfall:

Erlend Rogne

Fra sekretariatet: Olav Fykse Tveit

Saksliste

- Sak MKR/AU 28/04: Protokoller**
- Sak MKR/AU 29/04: Forslag til saksliste - MKR-møte 3.-4. mars 2005**
- Sak MKR/AU 30/04: KUI og u-landssøndagen – nytt navn**
- Sak MKR/AU 31/04: Oppnevninger**
1. Styremedlem og vara til Norges kristne råd
  2. Delegasjon til Poorvos Church Leaders' Conference
- Sak MKR/AU 32/04: Rapporter**
- Sak MKR/AU 33/04: Orienteringssaker**
- Sak MKR/AU 34/04: Samarbeidsavtale med ELCSA (Evangelical Lutheran Church of Southern Africa)**
- Sak MKR/AU 35/04: KV's generalforsamling - forberedelser**
- Sak MKR/AU 36/04: Oppfølging av samarbeid med IECLB**
- Sak MKR/AU 37/04: KEK – ny generalsekretær**
- Sak MKR/AU 38/04: Innspill til saker på Kirkemøtet 2005**
- Sak MKR/AU 39/04: Møteplan for MKR/AU 2005**

Sak MKR/AU 28/04   Protokoller

---

1. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 19.08. 2004

MKR/AUs behandling

Spørsmål om oppfølging av møtet med kristenledere om islam. Dokument om "Takt og tone i møte med andre religioner" følges opp i MKR-møtet i mars 2005. (Jf. også sak MKR/AU 26/04: Drøfting av strategi i debatten om møtet med islam)

Vedtak:

Protokoll fra MKR/AU-møte 19.08. 2004 godkjennes.

2. Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 09.-12.09. 2004

MKR/AUs behandling

Det ble vurdert som et svært viktig og godt møte, og det har vært god respons fra deltakerne på innhold og opplegg.

Vedtak:

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd 09.-12.09. 2004 oversendes MKR for godkjenning.

Sak MKR/AU 29/04   Forslag til saksliste - MKR-møtet 3.-4. mars 2005

Saksdokumenter:

Saksliste for MKRs møte 3.-4. mars 2005

Foreløpig program for besøk av Kirkenes verdensråds generalsekretær Samuel Kobia 1.-3. mars 2005

MKR/AUs behandling

Rådet bør i tillegg til det som er nevnt i forslaget fra sekretariatet, ta opp følgende saker med Samuel Kobia:

- globalisering
- møte med islam
- forholdet mellom medlemskirker og tilknyttede organisasjoner
- hva som kommer opp på KVs generalforsamling i 2006.

Metodistkirken må inn i forberedelsene.

Dessuten bør følgende saker føyes til på sakslista for MKR:

- Oppfølging av islam-dialogen
- Samarbeid med NMS og kirken i Brasil
- Bispedømmenes samarbeidsavtaler med andrekirker (til maimøtet)
- Avtale med ELCSA

Vedtak:

MKR/AU vedtar den foreløpige sakslista for MKR-møte 3.-4. mars 2005 med de tilføyelser som kom fram på møtet, og tar det foreløpige programmet for besøk av Kirkenes verdensråds generalsekretær Samuel Kobia 1. – 3. mars 2005 til orientering.

Sak MKR/AU 30/04 KUI og u-landssøndagen – nytt navn

Saksdokumenter:

Ingen

1. Nytt navn –KUI

Vedtak:

MKR/AU legger KUIs forslag til nytt navn på KUI som er "Den norske kirkes nord/sør-informasjon" fram for MKR i mars 2005.

2. Nytt navn - U-landssøndagen:

Vedtak:

MKR/AU legger KUIs forslag til nytt navn på u-landssøndagen som er "(Kirkens) Nord/sør-søndag" fram for MKR i mars 2005.

Sak MKR/AU 31/04 Oppnevninger:

Saksdokumenter:

Ingen

1. Styremedlemmer og varamedlemmer til Norges kristne råd

Vedtak:

1. MKR/AU oppnevner Marianne Kraft som varamedlem i styret for Norges kristne råd fram til NKR's rådsmøte i mars 2005, og gjenoppnevner Anne Karin Kristensen som styremedlem med Marianne Kraft som varamedlem i perioden mars 2005 – mars 2007.
2. MKR/AU gjenoppnevner Agder biskop som styremedlem med domprosten i Kristiansand som varamedlem i styret for Norges kristne råd fra mars 2005 – mars 2007.
3. MKR/AU gjenoppnevner generalsekretæren i MKR som styremedlem med ass. generalsekretæren som varamedlem i styret for Norges kristne råd fra mars 2005 – mars 2007.

2. Delegasjon til Poorvos Church Leaders' Conference, Wales 2006

Vedtak:

MKR/AU oppnevner følgende delegasjon til Porvoos kirkeledermøte i Wales 16.-21.3. 2006:

1. Kirkerådets nestleder med Kirkerådets leder som vara.
2. Generalsekretær Olav Fykse Tveit med ass. generalsekretær som vara.
3. Bispemøtets preses med visepreses som vara.

Sak MKR/AU 32/04   Rapporter

Saksdokumenter:

Rapport nr. 25/2004	Erling Pettersen Rapport fra seminaret "Religion and education: The possibility of developing tolerance through the teaching of religious facts" 17.-18. mai 2004, Malta
Rapport nr. 29/2004	Marita Sørheim Tanker etter samling Reconfiguration of the Ecumenical Movement, 15.-17. juni 2004 i København
Rapport nr. 30/2004	Irene Tvedt Rapport fra det 38. økumeniske sommerseminar i Strasbourg, 1. – 8. juli 2004
Rapport nr. 31/2004	Vebjørn Horsfjord Rapport fra 2. Tagung 10. Generalsynode for Vereinigte Evangelisch-Lutherische Kirche Deutschlands (VELKD), Gera, Tyskland, 16.-20. oktober 2004
Rapport nr. 32/2004	Berit Hagen Agøy Rapport fra konferanse i Durban, Sør-Afrika 10. - 13. oktober 2004
Rapport nr. 33/2004	Ulla Schmidt Rapport fra deltagelse som observatør ved den norske delegasjonen ved FNs 59. generalforsamling i New York 18.10.-05.11.2004
Rapport nr. 35/2004	Stephanie Dietrich Rapport fra møte i Porvoo Contact Group og Porvoo Theological Conference, Skalholt, Island, 21.-28. september 2004
Rapport nr. 36/2004	Stephanie Dietrich Rapport fra konsultasjon mellom de anglikanske kirker i Storbritannia og Irland og GEKE (Leuenberg kirkefelleskapet) om ekklesiologiske spørsmål, Liebfrauenberg, Frankrike, 22.-24. oktober 2004

Vedtak:

Rapportene ble tatt til etterretning. Rapporten fra Porvoo legges fram for MKR i mars.

Sak MKR/AU 33/04   Orienteringssaker

---

1. Rapport fra møte i Joint Working Group (JWG) mellom Den norske kirke og Den russisk-ortodokse kirke i Sør-Varanger 03.-05.09.04
2. Møte med kristenledere om islam
3. Rapporter (muntlige) fra møter med Islamsk Råd og Det mosaiske trossamfund
4. Tid og sted for LVFs 11. generalforsamling. (Skal vi foreslå å være vertsskap?)

MKR/AUs behandling

Ang. pkt 1:

Den russisk-ortodokse kirke uttrykker at de har en god relasjon til Den norske kirke. Det er viktig å spørre hva vi kan gjøre i forhold til hiv/aids-problematikken og gå videre med dette i forhold til KN.

Ang. pkt. 2:

Det er viktig å ta opp korstogsretorikken som mange i vår kirke benytter, og arbeide aktivt med oppfølgingen av de problemstillinger møtet tok opp. .

Ang. pkt. 4:

Stavanger ble nevnt som arrangementssted for LVFs 11. generalforsamling. Sekretariatet ble bedt om å vurdere dette og andre alternativer i samråd med andre nordiske land.

Vedtak:

Sakene ble tatt til orientering.

Sak MKR/AU 34/04:   Samarbeidsavtale med ELCSA (Evangelical Lutheran Church of Southern Africa)

Saksdokumenter:

Forslag fra NMS til samarbeidsavtale med ELCSA (Evangelical Lutheran Church of Southern Africa)

Brev til Biskop Louis Sibiya, ELCSA

Rapport nr. 38/04   **Olav Fykse Tveit**

Reiserapport til Johannesburg, Sør-Afrika. Deltaking i gravferda etter Beyers Naudé, 16.-20. september 2004

Se også rapport fra Berit Hagen Agøy (rapport nr. 32/04 – sak MKR/AU 32)

MKR/AUs behandling

Generalsekretæren orienterte. Beslutningen på generalforsamlingen i NMS 1997 var vanskelig å godta for ELCSA. Det er derfor ekstra viktig at ELCSA er aktivt med i arbeidet for å lage en ny avtale, og at vi bruker nok tid til at dette modnes både hos dem og oss. Det er viktig – både for NMS og Dnk - å få avklart forholdet videre oss imellom, også med tanke på relasjonen NMS/Dnk i Norge.

Vedtak:

1. MKR/AU støtter forslaget til avtale med ELCSA og NMS og at det legges fram for ELCSA og NMS som et uttrykk for våre intensjoner og som et forslag til bearbeidelse.
2. MKR/AU ber om at saken legges fram for MKR våren 2005.
3. MKR/AU ber om at det legges til rette for underskriving på neste års Kirkemøte.

Sak MKR/AU 35/04: KVs generalforsamling - forberedelser

Saksdokumenter:

Rapport nr. 37/2004

Trond Bakkevig

Rapport fra møte i Assembly Planning Committee, Kirkenes verdensråd, Porto Alegre, Brasil, 7.-13.11. 2004

MKR/AUs behandling

Besøk fra Brasil som del av vårt arbeid med temaet skal også nevnes (september 2005).

Vedtak:

MKR/AU tar planene til etterretning og ber om at det blir lagt vekt på de momenter som kom fram i samtalen.

Sak MKR/AU 36/04: Oppfølging av samarbeid med IECLB

Saksdokumenter:

Rapport nr. 34/2004

Estrid Hessellund

Rapport fra besøk i Brasil hos den lutherske kirke IECLB 08.-17.10.04

Rapport nr. 39/04

Olav Fykse Tveit/Ingrid Vad Nilsen

Kort rapport og plan for oppfølging av Brasilreise 9.-18. oktober 2004

MKR/AUs behandling

MKR/AU drøftet erfaringer fra møtet med NMS sitt arbeid i Brasil i samarbeid med Missão Zero og kontakter med NMS etter dette. Det er behov for å drøfte dette nærmere med NMS.

Stavanger biskop og bispedømmeråd reiser med Kjetil Aano til Brasil i februar. Ernst Baasland avklarer møtepunkter med IECLB på denne turen.

Vedtak:

MKR/AU ber sekretariatet følge opp rapportene fra besøket til Brasil i samsvar med den fremlagte skisse til oppfølging med spesiell vekt på:

- relasjonen til NMS
- urfolk-spørsmål

- KV-prosess/besøk i Norge
- oppfølging av avtalen – veien videre.

Sak MKR/AU 37/04: KEK – ny generalsekretær

Saksdokumenter:

Brev fra KEK

MKR/AUs behandling

Saken ble drøftet.

Sak MKR/AU 38/04: Innspill til saker på Kirkemøtet 2005

Saksdokumenter:

Kort notat fra generalsekretæren

MKR/AUs behandling

Sekretariatet hadde på forhånd kommet med forslag til saker MKR kan foreslå til KM 2005.

MKR/AU ønsker at det arbeides med de foreslåtte sakene med sikte på behandling i Kirkemøtet. Det er viktig at KM også behandler saker med fokus ut over vår egen kirke. Asyl- og flyktningepolitikken må følges opp av MKR og Bispemøtet også før KM. Det er viktig at KM tar opp saker med samfunnsrelevans. Her kan det være flere stadier i arbeidet med saken. Økumenikk bør prege sakslista i 2006.

Vedtak:

MKR/AU foreslår at følgende saker vurderes satt opp på sakslista til KM 2005:

- Religionsteologisk plattform for kirkens møte med andre religioner
- Norsk asyl- og flyktningepolitikk
- Misjonerende menigheter

Det bør dessuten legges opp til underskriving av samarbeidsavtalen med ELCSA.

Sak MKR/AU 39/04: Møteplan for MKR/AU 2005

Vedtak:

MKR/AU vedtar følgende møtedager og tidspunkt for sine møter 2005, og at dette blir ordinære møter, ikke telefonmøter:

- Fredag 21. januar kl 10-14
- Mandag 18. april kl 10-14
- Mandag 12. desember kl 10-14

Neste møte i MKR/AU: **Fredag 21. januar kl 10-14 i møterom 1D på Kirkens hus.**

Protokoll Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg (MKR/AU)

21. januar 2005
Kirkens hus, Oslo

Til stede:

Ingrid Vad Nilsen, Helge Aarseth, Ernst Baasland, Marita Sørheim og Erlend Rogne

Forfall:

Hanna Sødal

Fra sekretariatet: Olav Fykse Tveit, Estrid Hessellund og Per Dehlin
Gjest: Anne Karin Kristensen, NMS

Saksliste

Sak MKR/AU 01/05: Protokoller

Sak MKR/AU 02/05: MKR-møtet 26.-27. mai 2005

Sak MKR/AU 03/05: Samarbeidsavtale med ELCSA (Evangelical Lutheran Church of Southern Africa)

Sak MKR/AU 04/05: Oppfølging av besøk til Brasil

Sak MKR/AU 05/05: Orienteringssaker

1. Drøfting av misjonstenkning i SMM
2. Besøk av Sam Kobia
3. Utredningen om asyl- og flyktningepolitikk
4. Sammenslåing Norges kristne råd/Frikirkerådet
5. Søknad fra Den nordisk-katolske kirke om å bli medlem i NKR
6. KEK – ny generalsekretær
7. Arbeidet i Lederforum
8. Kirkemøtesaker
9. Økumeniske aspekt ved KAs rolle

Sak MKR/AU 06/05: Oppnevninger

1. To representanter til KVs generalforsamling
2. Representanter til felles utvalg med Frikirken
3. To medlemmer til KATLUSA

Sak MKR/AU 07/05: Rapporter

Sak MKR/AU 08/05: Finnmarksloven

Sak MKR/AU 09/05: MKRs engasjement i Israel/Palestina

Sak MKR/AU 10/05: Kirkelig allianse for rettferdige handelsregler

---

Sak MKR/AU 01/05 Protokoller

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råds arbeidsutvalg 29.11. 2004

Vedtak:

Protokoll fra MKR/AU-møte 29.11. 2004 godkjennes.

Sak MKR/AU 02/05 MKR-møtet 26.-27. mai 2005

Saksdokumenter:

E-post fra stiftsdirektør Åge Bognø

MKR/AUs behandling

Det er ønskelig å ha møte med representanter for bispedømmet og økumeniske tiltak i bispedømmet i Stavanger BDs lokaler den torsdag 26. mai og møte med NMS den 27. mai, enten på formiddagen eller ettermiddagen.

MKR bør ha kontakt med Internasjonalt hus og avlegge et besøk der (ca. en time). Resten av opplegget drøftes mellom sekretariatet på bispedømmekontoret og i MKR.

Vedtak:

Sekretariatet bes arbeide videre med opplegget for MKR-møtet i Stavanger 26.-27. mai 2005 etter de linjer som ble bestemt på møtet.

Sak MKR/AU 03/05 Samarbeidsavtale med ELCSA (Evangelical Lutheran Church of Southern Africa)

Saksdokumenter:

Rapport frå besøk til Den evangelisk-lutherske kyrkja i Sør-Afrika (ELCSA) 02.-09.12.04

MKR/AUs behandling

Anne Karin Kristensen fra NMS og generalsekretæren innledet om historien bak ønsket om å inngå denne avtalen.

NMS vil ikke lenger ha hovedansvaret for kontakten med ELCSA, men overlater dette til MKR. MKR får dermed hovedansvaret for å koordinere bispedømmenes og KNs engasjement videre og ta kontakt med økumeniske partnere i Sør-Afrika. KUI vil også få en rolle her.

Det er planer om å formalisere kontakten med underskriving av avtale på Kirkemøtet høsten 2005. Det er viktig at det gjøres realistiske kostnadsberegninger på utgifter til å ivareta denne kontakten.

Vedtak:

Sekretariatet bes om å følge opp saken i samsvar med drøftingene i MKR/AU.

Sak MKR/AU 04/05: Oppfølging av besøk til Brasil

Saksdokumenter:

Ingen

MKR/AUs behandling

Anne Karin Kristensen orienterte om aktuelle problemstillinger innen IECLB sett fra NMS sitt ståsted.

Det er spenninger innad i IECLB, bl.a. i forhold til dåpssynet. Etter samtaler med NMS vurderer MKR å ta kontakt med kirkeledelsen i IECLB om NMS sin rolle.

Vedtak:

Sekretariatet bes om å følge opp saken i forhold til IECLB og NMS.

Sak MKR/AU 05/05 Orienteringssaker

---

1. Drøfting av misjonstenkning i SMM
2. Besøk av Sam Kobia
3. Utredningen om asyl- og flyktningpolitikk
4. Sammenslåing Norges kristne råd/Norges Frikirkeråd
5. Søknad fra Den nordisk-katolske kirke om å bli medlem i NKR
6. KEK – ny generalsekretær
7. Arbeidet i Lederforum
8. Kirkemøtesaker
9. Brev fra KV ang. flomkatastrofen
10. Økumeniske aspekt ved KAs rolle

MKR/AUs behandling

Ang. pkt. 2: Besøk av Sam Kobia

Generalsekretæren orienterte om besøket. MKR vil særlig legge vekt på:

Tema:

- Reconfiguration
- Agencies sin plass i KV
- Globalisering og religionsmøte
- Temaet på KVs generalforsamling i Brasil 2006
- Hiv/aids
- Faith and Orders arbeid

Ansvarlig for innspill til samtalen:

Marita og Helge
Marita og Helge
Erlend
Ingrid
Ernst
Olav

Ang. pkt. 3: Utredningen om asyl- og flyktningpolitikk

MKR/AU vil at dette blir KM-sak. Dette tas opp med Bispemøtet og Kirkerådet.

Ang. pkt. 4: Sammenslåing Norges kristne råd/Norges Frikirkeråd

Per Tanggaard orienterte om arbeidet med sammenslåing av Norges Frikirkeråd og Norges kristne råd. De spørsmål som nå må avklares, ble drøftet av MKR/AU. Det gjaldt særlig at MKR ikke kan gi avkall på et forpliktende samarbeid for å oppnå større bredde.

Det ble uttrykt ønske om å ha flest mulig med, selv om premissene måtte bli noe ulike for de kirkesamfunnene som er medlemmer. Per Tanggaard merket seg MKR/AUs synspunkter på saken.

Ang. pkt. 7: Arbeidet i Lederforum

Ingrid Vad Nilsen orienterte om saken, og MKR/AU drøftet de problemstillingene hun tok opp.

Ang. pkt. 8: Kirkemøtesaker

MKR/AU understreket at det er svært viktig at det blir rask framdrift i forberedelsene av sakene.

Vedtak:

Sakene ble tatt til orientering.

Sak MKR/AU 06/05   Oppnevninger:

Saksdokumenter:

Brev fra KV av 17.12.05

Referat fra møte vedr. forholdet mellom Dnk og Den Evangelisk Lutherske Frikirke 21.12.04

1. Nominasjon til KVs generalforsamling

Sammendrag:

KM 2004 valgte følgende delegasjon til Kirkenes verdensråds generalforsamling:

Ingrid Vad Nilsen med Tina Strømdal Wik som vara.

Harald Gundersen med Tale Hungnes som vara.

Biskop Per Oskar Kjølås med biskop Ernst Baasland som vara.

Ifølge Kirkenes verdensråds statutter nominerer medlemskirkene 85% av delegatene, mens sentralkomiteen i KV nominerer de resterende 15%. Sentralkomiteen oppfordrer nå Dnk å nominere to personer til som delegater til generalforsamlingen. Vi blir bedt om å legge vekt på følgende kriterier: kvinner, ungdom og lekfolk.

Vedtak:

MKR/AU nominerte følgende personer som delegater til Kirkenes verdensråd i tillegg til dem som allerede er nominert av KM:

Tina Strømdal Wik med Marita Sørheim som vara.
Kirsti Gúvsan med Anna Grønvik som vara.
Evt. vara for Ingrid Vad Nilsen drøftes senere.

2. Representanter til felles utvalg med Frikirken 2006

Sammendrag

Den norske kirke skal i 2005 starte offisielle samtaler med Frikirken i Norge, blant annet på bakgrunn av samtaler i Nasjonalkomiteen for LVF.

Samtalene skal i mindre grad drøfte det læremessige grunnlaget for fellesskap mellom våre kirker, siden våre kirker har samme læremessige grunnlag og begge er medlemmer/assosiert medlemmer i Det lutherske verdensforbund. Samtalene skal primært utdype hvilke konsekvenser denne læremessige enigheten har for forholdet mellom våre kirker, og hvilket konkret grunnlag det finnes for samarbeid. I denne sammenheng er det en rekke kirkerettslige forhold som bør avklares, så som anerkjennelsen av hverandres ordinasjon, kirketilhørighet ved ansettelse i hverandres kirker og lignende. Samarbeidsgruppen skal bestå av fire representanter fra hvert kirkesamfunn, inklusive en sekretæransvarlig fra hver side.

Arbeidet bør føre frem til et felles dokument som må godkjennes hos begge kirkers ansvarlige organer. Det planlegges 2-3 heldagsmøter, og arbeidet skal slutføres i løpet av våren 2006.

Vedtak:

MKR/AU ber følgende representanter om å representere Den norske kirke i samtalegruppen med Frikirken:

1. Per-Otto Gullaksen
2. Dag Nordbø
3. Marit Halvorsen Hougsnæs spørres, evt. Sissel Vartdal
4. Stephanie Dietrich (sekretær)

3. To medlemmer til KATLUSA

Sammendrag

Den katolsk-lutherske samtalegruppen fungerer som kontaktorgan mellom Den norske kirke og Den katolske kirke, og drøfter for tiden, ved siden av en løpende orientering om aktuelle ting i kirkesamfunnene, spørsmålet om forståelsen av apostolisitet. Leder fra katolsk side er biskop Gerhard Schwenzer, fra luthersk side biskop Ole Christian Kvarme. Det bør oppnevnes to nye medlemmer til samtalegruppen.

Vedtak:

MKR/AU oppnevner følgende som medlemmer av Samtalegruppen mellom Den katolske kirke og Den norske kirke:

1. Anne May Stavenes
2. Einar Vegge.

Sak MKR/AU 07/05   Rapporter

Saksdokumenter:

Rapport nr. 40/04

Per Erik Dehlin

Rapport fra seminar i Kirkenes Verdensråd: "WCC Round Table Ecumenical Formation Seminar", 6.–9. desember 2004. Bossey Ecumenical Institute og Ecumenical Center, Genève

Rapport nr. 1/2005

Stein Unneberg

Rapport for 2004 om ekumenisk kontakt og offisiell kirkelegasjon til Egypt – Tunsberg bispedømme

Rapport nr. 2/2005

Olav Skjevesland

Report from a visit to Eglise Evangelique Luthérienne du Cameroun (EELC), December 14-19, 2004

Vedtak:

Rapportene ble tatt til etterretning.

Sak MKR/AU 08/05:   Finnmarksloven

Saksdokumenter:

Uttalelse fra KISP/AU

Sammendrag

Flere instanser i Den norske kirke har engasjert seg i spørsmålet om forsoning og rettferdighet i Finnmark. I 2003 kom Kirkemøtet med en kritisk uttalelse til det framlagte forslaget til Finnmarkslov. Forslaget til ny lov har møtt mye kritikk, også fra jurister med kompetanse på folkerett. Lovsaken ligger fortsatt i Justiskomiteen på Stortinget, og det har vært avholdt konsultasjoner med Fylkestinget i Finnmark og med Sametinget.

Komiteen for internasjonale spørsmål (KISP) hadde Finnmarksloven som hovedsak på sitt høstmøte i 2004 og har jobba med en uttalelse. KISP/AU har nå kommet med en uttalelse.

KISP/AUs uttalelse understreker at Stortinget må legge til grunn at loven ikke gir, men anerkjenner etablerte rettigheter for befolkningen i Finnmark. Dette gjelder for det første rettigheter etablert i norsk lov og gjennom norsk rettspraksis; at såkalt "alders tids bruk" danner grunnlag for opparbeidelse av bruks- og eiendomsrettigheter for lokalbefolkningen.

KISP/AU mener videre at Stortinget må sørge for at også de rettighetene urbefolkningen i Norge har gjennom ILO-konvensjon 169 og FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter blir anerkjent.

I tillegg mener KISP/AU at lovforslaget ikke gir den nødvendige avklaringen på en del viktige spørsmål. Dette understreker KISP/AU at må rettes opp før loven vedtas.

Vedtak:

MKR/AU slutter seg til KISP/AUs uttalelse, under forutsetning av at den er klarert med SKR.

Sak MKR/AU 09/05: MKRs engasjement i Israel/Palestina

Saksdokumenter:

Rapport nr. 4/2005

Marita Sørheim

Rapport fra økumenisk delegasjonsreise til Israel/Palestina, desember 2004

Rapport nr. 5/2005

Helge Aarseth

Rapport fra delegasjonsreise til Israel/Palestina, desember 2004

MKR/AUs behandling

MKR/AU drøftet MKRs engasjement i Israel/Palestina videre. Palestinerne oppfatter ikke at de har stor støtte i Europa. Formidlingen av hele virkeligheten er den store utfordringen nå. Muren har ført til økning i volden. Det drepes 7 palestinere for hver israeler som dør. Mitri Raheb (prest i Betlehem) bør inviteres i forbindelse med lanseringen av hans bok (i samarbeid med NKR).

Viktig å bidra til at historiene blir kjent i Norge.

Vedtak:

MKR/AU tar rapportene fra økumenisk delegasjonsreise til Israel/Palestina, desember 2004 til etterretning. Sekretariatet arbeider videre med engasjementet.

Sak MKR/AU 10/05: Kirkelig allianse for rettferdige handelsregler

---

Saksdokumenter:

Invitasjon til å delta i Kirkelig allianse for rettferdige handelsregler

MKR/AUs behandling

Mellomkirkelig råd er blitt invitert av Kirkens Nødhjelp til å delta i en Kirkelig allianse for rettferdige handelsregler. KN ønsker å danne en bred økumenisk allianse i Norge som en gren av KVs Ecumenical Advocacy Alliance (EAA) Trade for People-kampanje.

Vedtak:

1. MKR/AU setter pris på Kirkens Nødhjelps initiativ for å opprette en Kirkelig allianse for rettferdige handelsregler som en del av EAAs Trade for People-kampanje. MKR/AU vedtar at Mellomkirkelig råd tar del i kampanjen.

2. MKR/AU vil framheve betydningen av å sikre etbærekraftig jordbruk i Norge, samtidig som utviklingsland gis tilgang til verdenshandelen og mulighet for å beskytte egne hjemmemarkeder.
3. MKR/AU vil også sette fokus på at mange av menneskerettighetene kun kan sikres for alle mennesker dersom vann og essensielle tjenester ikke behandles som vanlige handelsvarer.
4. MKR/AU ønsker å delta i alliansens styringsgruppe.

Neste møte i MKR/AU: Mandag 18. april kl 10-14 i møterom 1F på Kirkens hus.